

Izhaja
v ponedeljek, sredo
in petek.

Stane mesečno Din 7—
za inozemstvo Din 20—.
Posamezna številka
1 Din.

Račun poštno-čkovnega
zavoda šte. 10.666.

NOVA DOBA

Uredništvo
in upravištvo:
Celje
Strossmayerjeva ulica 1.
pritličje.
Rokopisov ne vračamo.
Oglaš po tarifu.
Telefon int. šte. 65.

Narodni Celjani, udeležite se spominskega večera „septemberskih dogodkov“ v Celju, ki se vrši jutri, v četrtek ob 8. uri v mali dvorani Celjskega Doma!

Naše oblasti.

V Celju, 19. septembra.

Za naše oblasti, za njih delovanje in gospodarstvo se po našem okusu naša politična javnost vse premalo briga. Tudi mi v mariborski oblasti nismo nič bolji kljub temu, da smo ravno mi demokratije pred par leti najhuje pritiskali in delovali na to, da se v ustavi določena pokrajinska samouprava čim prej oživetvori. In kljub temu, da je danes jedna od najvažnejših točk političnega programa KDK, da dobi ta pokrajinska, oblastna samouprava še večji delokrog kakor ga ima sedaj, skoraj tacega kakor ga imajo avstrijske in nemške zvezne države. Zaenkrat bode sicer šlo vse to na naš moralen in materialen račun — pa mi slovenski naprednjaki smo večni idealisti in delamo politiko za priznanje in pohvalo v zgodovini, ki jo bodo o Slovenceh pisali znanjci. Kdo bi bil tak umazan korupcionist in materialist kakor so naši črni bratje!

Tu in tam pa vendar uvidevajo tudi naši krogi, da naše samouprave v taki obliki in s takim poslovanjem niso veliko vredne. Tako je te dni napisal nekdo v »Jutru« sledeče grenke konstatacije:

Pri oblastnih volitvah l. 1927, iz katerih so izšle sedanje oblastne skupščine, je bilo v ljubljanski oblasti (brez Kastva) za SLS oddanih 52.337 glasov, razlika do skupnih 90.798 glasov pa odpade na napredne stranke, to je na sedanjo opozicijo. Klerikalci so torej pritegnili nase 57,6% oddanih glasovnic, napredne stranke pa 42,4%. Skoro enako je razmerje na korist manjšine v mariborski oblasti. SLS je dobila 43.898 glasov, SDS, SKS in socialisti brez manjših stranic pa 39.047 glasov. Tako je izpregovoril narod z glasovnicami v roki. Po vseh naših demokracijah in proporcionalnega zastopstva bi bile napredne skupine morale ne samo v oblastnih skupščinah, nego tudi v oblastnih odborih dobiti proporcionalno število odbornikov in s tem pravičen delež na vodstvu oblastne samouprave. To razume vsak preprost človek, kadar gre za občinsko gospodarstvo, to je samo ob sebi umevno v vseh javnih ustanovah, v parlamentih, v strokovnih in poklic-

nih institucijah. Nasprotstvo proporcionalnemu principu je izraz diktature, samovladja in izmikanja javni, objektivni kontroli. SLS je bila na vladi, baš ko so se imele konstituirati oblastne skupščine in oblastni odbori. Z zlorabo svojega položaja v Beogradu je izdejstvovala posebno uredbo, s katero je oropala napredno manjšino v ljubljanski kakor v mariborski oblastni skupščini najprimitivnejših manjšinskih pravic ter jo izključila iz obeh oblastnih odborov, ki sta tako dobila značaj izvršilnih organov SLS. »Naravna« posledica tega sistema je bila, da je tudi vse samoupravno uradništvo doli do zadnjega služitelja klerikalno. Kako naj bosta taka oblastna skupščina in oblastni odbor z uradništvom vred zastopnika interesov vse oblasti in vsega prebivalstva? Kako in odkod naj dobi javnost garancijo, da bodo te institucije delovale objektivno in nepristransko? Kdo naj jamči, da tak oblastni odbor ne bo preganjal naprednih občinskih zastopov, da ne bo šikaniral »neljubega« učiteljstva, da ne bo vplival na sestavo cestnih odborov, da se bo držal objektivno glede javnih korporacij, na katere ima ingerenco? — Revizije občinskih gospodarstev! Ali si je mogoče misliti, da bo revizija občinskega gospodarstva objektivna in nepristranska, ako jo vodi kdo izmed najbolj zagrizenih klerikalnih agitatorjev in kandidatov? Prebivalstvu je večina oblastne skupščine naložila nove ogromne davščine. Tu ni razlike strank. Razpolaganje z milijoni, ki prihajajo iz žepov vseh, pa je pridržano ljudem samo ene stranke! Kje je tu morala, kje najprimitivnejši pojem poštenosti, kje objektivnost! In ljudje, ki tako partizanstvo faktično izvajajo že dve leti v obeh oblastih, si upajo pisariti o partizanstvu SDS. Izvajanje kontrole in revizije nad občinami je potrebno. Ako bi se revizije vršile enakomerno in pod garancijo objektivnosti, bi takoj pokazale, kako krivična in upravlopovska je taktika klerikalne stranke, ki izrablja institucijo oblastnih samouprav v svoje strankarske in partizanske namene. Nerednosti so lahko povsod, ali eno je gotovo, da je v klerikalnih občinah sigurno mnogo, mnogo več nerednosti, že radi tega, ker se le te zanašajo na klerikalno dobrohotnost, dočim morajo biti napredne občine vedno na straži in je že s tem dan moment največje kontrole, pravičnega dela in zakonitega postopanja. Infamija brez primere je, ako anonimni pisec v »Slovencu« slika klerikalna zasledovanja in fabriciranja podlih sumničenj proti naprednim

občinam kot objektivna. »Kradi« ni v nobenem slučaju geslo naprednih občin, ki se zavedajo svojih moralnih načel, a tudi vedo, da se vsak njihov korak opazuje z zlohotnim očesom.

Drugo vzdihanje nad gospodarskim udejstvom naših oblastnih tiranij sme čuti ta mesec iz Beograda. Jermal in vzdihoval je na gospodarskem kongresu v Beogradu nad našimi oblastnimi samoupravami g. inž. Milan Šuklje, tajnik Zveze slovenskih industrijalcev in gospodar, ki gotovo ni s klerikalci skregan in jim ne želi nič zalega. G. inž. Šuklje je najprej konstatiral, da imamo pri nas prav skromne oblastne proračune (mostarski znaša na pr. samo 2.7 milj. dinarjev, oblasti tedaj brez razkošnih vil in stanovanjskih palač, brez avtomobilov in dispozijskih fondov), pa tudi prav velike. Mariborski je po velikosti, oziroma višini kar na tretjem mestu v državi. Nadaljuje pa g. inž. Šuklje svoje predavanje sledeče:

Naše oblasti so bile od države prevzele obsežne agende, ne da jim je država predhodno dodelila zadostna denarna sredstva. Vsled tega so nastali znatni primanjkljaji, ki so se pokrili z novimi oblastnimi davki in dokladami, trošarinami in takсами. Poedine oblasti so postopale vsaka po drugih vidikih. Res so imele oblastne skupščine vse premalo časa za izdelavo proračunov za 1928, tako da niti pri najboljši volji niso mogle proučiti svoje davčne vire, kaj še da bi se mogle med seboj sporazumeti radi enotnega postopanja. Če se tako v nekoliko opravičuje letošnji kaos, moramo z druge strani opozoriti, da je opasnost, ki nam preti v bližnji bodočnosti, še mnogo večja. Kolikor smo mogli zaznati, še noben oblastni odbor do sedaj ni pripravil proračuna za 1929. leto. Niti ni govora o tem, da bi se oblastni odbori med seboj sporazumeli glede ustanovitve enotnega sistema budžetiranja. Oddelek za samoupravne budžete se je letos pri odobravanju oblastnih proračunov trudil, da vsaj deloma ublaži nekatere ostrine in zlasti one, ki očito nasprotujejo veljavnim zakonskim določbam. Tako je bila na pr. moravska oblast uvedla med tekoče oblastne dohodke 120% doklado na vsoto vseh državnih neposrednih davkov, tedaj tudi na eno direktno davke, za katere je po čl. 82. fin. zakona za 1927/1928 avtonomna doklada maksimirana na 25%. Ministrstvo financ je ta proračun odobrilo s pripombo, da se mora proračun prilagoditi členu 82. fin. zakona.

Naravno, g. inž. zastopa industrije z njenih vidikov. Mi smo zastopniki

srednjih in malih davkoplačevalcev, ki sicer zaenkrat še niso na direktne davke za oblast obdačeni (druge oblasti že imajo doklade na direktne davke), ki pa so mnenja, da nikakor ne gre, da bi se najmočnejši davkoplačevalci favorizirali pri davčnih dajtevah za krajevne samouprave, torej občine, okrajne zastope in oblasti. To favoriziranje pa so v Beogradu zakrivilo slovenski klerikalci! Zelo točna pa so sledeča izvajanja predavateljeva:

»Morda še opasnejše nego oblastne doklade na neposredne davke so oblastne takse na poglavitna produkcijska sredstva, kakor premog in električno strujo, potem takse na produkcijo cementa, sode, karbida, tedaj takse, katere v bistvu predstavljajo izvozne takse in izvozne carine. Dosedanja trgovinska politika je šla vedno za tem, da podpira izvoz finalnih produktov, če treba tudi z izvoznimi premijami. Oblastni proračuni pa ustvarjajo celo vrsto carinskih teritorijev, oni postavljajo meje v notranjosti države. Tako smo dobili oblastni protekcionizem in v zvezi z njim tihotapstvo iz oblasti v oblast, dočim se napram inozemstvu zmanjšuje konkurenčna sposobnost naše industrije in čemogoča izvoz naših produktov. Najeklatantnejši primer v tem pogledu je Splitska oblast, ki je obremenila hidroelektrično energijo s takso v višini 900.000 Din, naložila na vsako tona cementa takso od 5 Din, ki je nadalje uvedla takse na produkcijo bauksita, tupine in premoga ter takse na rudna polja in rudne rove. Tako je Splitska oblast naložila prikrito izvozno carino na vse industrijske produkte Dalmacije. Skoraj vse oblasti pobirajo maksimirano 25% doklado na pridobnino, ki jo plačujejo podjetja zavezana javnemu polaganju računov. Pri tem se je večkrat prekoračila zakonska določba z razširjenjem dokladne osnove, v katero so se vračunali državni pribitki ter 10% cestarina, ki se v Srbiji pobira po Zakonu o suhozemnih cestah. Namesto 25% znaša v teh primerih oblastna doklada najmanj 35 odstotkov. Ministrstvo financ je prezrlo grajati to kršenje zakona in je prepustilo interesentom, da si sami izvojujejo korekturo po določbi zakona. — Vrbaska oblast je šla celo tako daleč, da je z doklado na najemnino obremenila izrecno tudi nove zgradbe, ki so po zakonu začasno oproščene državnih davkov i navtonomnih doklad. — V Osijeku je bila oblastna skupščina po temeljiti razpravi izdelala proračun v višini 18.600.000.— Din. Ker ministrstvo financ tega proračuna zaradi formalnih pogrškov ni potrdilo, je

Georges Pourcel:

Prstan gospe Janine.

Zadnji zvoki jazz-banda so utihnili. Plesalci in plesalke so se razhajali v skupinah. Izginjali so proti garderobi. V plesni dvorani je ostala samo še ena dvojica.

»Rotim vas za Boga«, je prosila mlada gospa svojega partnerja s plesišča, rotim vas, vrnite mi moj prstan! Mož mož bo gotovo vprašal po njem in če se vrne brez njega, ne vem, kaj se bo zgodilo... Ne pozabite, da je to zaročni prstan, ki ima svoj poseben pomen.

»Pomen ima, pomen, pomen, pomen...« jo je dražil plesalec in dvigal prstan čedalje višje.

Gospa Janina se je vzpenjala na prste, da bi ujela njegovo roko, ki se je poigravala s prstanom. Ni je mogla doseči. Tedaj je izpregovoril:

»Vraga! Biser, vdelen v platino! Joj, vaš mož je drago plačal zaroko! Imel vas je torej res rad?«

»Nesramni stel!« ga je prekinila gospa Janina. »Jacques me še vedno ljubi. Nu, Ernest, moj mali, dobri Ernest, vrnite mi prstan — ali pa mi bo žal, da sem vam dovolila toliko prostosti z mojo roko... Prosim!«

Plesalec se je sklonil do njenega ušesa in ji pošepetal:

»Jutri, draga... Pridite med 10. in 11. uro k meni. Evo naslova: Avenue de Choiseuse, št. 48, leva vrata.«

»Blede se vam... Tega ne storim nikdar!« je užaljeno odvrnila gospa Janina.

»Kakor vam drago!«

Ernest se je izgubil na hodniku plesišča. Gospa Janina je zacepetala. Jezno je udarila z ного ob tla.

»Ne, ne pojdem k njemu! Rajša počakam, da mi ga prinese sam.«

Ko je stopila na ulico, jo je jeza kmalu minila. Spoznala je, da je bil srd, ki jo je še nedavno razvnel, samo posledica zaljubljenosti. Zdalj ko ni bilo Ernesta več ob njeni strani, se je čutila celo polaskano, da ji je odnesel prstan. Ta Ernest! si je dejala. To ti je naiven strateg! Misli, da gre do ženske kar tako na limanice!

Potem ga je začela v mislih milovati: To ti je čuden dečko! Ne dovoli ti, da bi ga odbila, ampak kar kratko diktira! Joj, ali so ga razvadile! Toda jaz ga naučim drugače. Malo se mu nasmehnem, malo se pošalim z njim, malo ga poljubkujem... in potem ga pošljem po njegovih potih. Zaključiti hočem ta doživljaj kakor gospodarica, ne kakor sužnja!

Doživljaj gospe Janine z Ernestom

je bil njena prva ljubezenska pustolovščina, odkar je bila omožena. Na ples jo je prvič zvabil prijateljica. Ker ni znala plesati najnovejšega plesa, je morala iskati primerne partnerja. Prišel je Ernest. Vnanjosti je prikupljive, lica zagorelega, rjavega, oči pa je imel sivozelene, včasih nežne, včasih vrazje... Govoril je toplo, da je seglo do srca. Bil je nezapopadljiva mešanica odvažnosti in trepetu.

Ta mladi mož je postal gospe Janini vir novih radosti, naslade in sreče. Zdelo se ji je, da jo družba dviga z zemlje in jo nosi pod oblake. Ni mu zamerila, da je bil z njo nekoliko nežen: da jo je gladi po rokah, da se je rahlo dotikal njenega telesa.

Gospa Janina je prišla domov. Bila je že trda tema, Jacques jo je pričakoval za mizo, s časopisom v rokah. Sprejel jo je z vprašanjem:

»Kod si hodila tako dolgo? Ali si do zdaj nakupovala?«

Janina se mu je zlagala, da je bila najprej pri svoji prijateljici Marti. Še le ko je mož dejal: »Kje pa imaš zaročni prstan?« se je prestrašila in je dodala: »Vidiš, od Marte sem šla v veliki magazin. Pila sem čaj in pri umivanju rok v toaletni sobici mi je prstan zdrknil s prsta. Padel je nekam in ga nisem mogla najti. Obvestila pa sem osebo v trgovini o izgubi in

upam, da ga do jutri najdejo.«

Jacques jo je osorno zavrnil:

»Tako! Prstan za 22.000 frankov si izgubila! In pri tem si ravnodušna, kakor da se ni nič zgodilo. Mar meniš, da ti lahko vsak dan kupim tak prstan? Ali veš, da je bil to zaročni prstan? Vidiš, kako šibka je tvoja morala!«

Janina je bridko zaplakala. Ni namreč mogla trpeti, da bi bil z njo kdorkoli trd in neprizanesljiv. Jacquesa je kar zamrzila po njegovih besedah. On pa je nadaljeval:

»Da mi ne pozabiš iti takoj zjutraj v magazin, kjer si izgubila prstan! Iz magazina pridi k meni v pisarno, da me obvestiš o najdbi. Si razumela? Ti ravnaš, kakor da nimam že brez tebe dovolj skrbi!«

Janina ni vso noč zatisnila očesa.

Možev ukaz jo je primoral, da je vstala zelo rano. Ko se je napravljala, je mislila: »Še nikoli nisem bila tako močna kakor danes! Naravnost k njemu pojdem«, si je dejala, »in bom zahtevala nazaj, kar je mojega. Sklicevala se bom na njegovo kavaliteto. Potem ko mi vrne prstan, pa pojdem k možu in mu razkrijem vse!«

Kmalu so se začele njene misli mračiti. Pomisliła je na visoko ceno 22.000 frankov in si je dejala, da je to cena njene kreposti. Imela je lahen privid:

oblastni odbor v času 2 dni sklenil nov proračun v višini 37 milj. Din in je bil ta drugi proračun z malimi spremembami odobren. Ako so razne oblasti v letu 1928. tajno ali prikrito prekoračile v zakonu ustanovljene meje obdačbe, kaj naj pričakujemo še le v prihodnjih letih, če se ne bodo predvidele zakonite omejitve avtonomnih doklad na razne vrste neposrednih davkov. Mi imamo sedaj nov zakon o neposrednih davkih, ki uvaja zlasti v Srbiji povsem nov sistem obdavčenja! Zato smo pravočasno že meseca januarja t. l. priglasili zahtevo po posebnem zakonu, kateri naj za vso državo regulira finansiranje oblatne samouprave po enotnih načelih. Neobhodna potreba takega zakona je dokazana, ker ogrožajo oblastni proračuni v sedanji obliki važne interese narodnega gospodarstva. Žal se moramo bati, da takega zakona ne bo do novega leta in homo morali še enkrat pretrpeti slični kaos, kakor ga imamo v tekočem letu.

Drobne politične vesti.

25-letnico popolne neodvisnosti namerava praznovati *Bulgarija* dne 3. oktobra. Isti dan poteče 9 let, kar je zasedel bulgarski prestol sedanji car Boris.

»Delavna« vladna večina. V ponedeljek bi se imela vršiti seja zakonodajnega odbora Narodne skupščine. Udeležilo pa se je ni niti toliko članov, da bi bila sklepna.

Jugoslavija prizna kraljevino Albanijo. V nedeljo je dobil naš poslanik v Tirani nalog za sporočilo albanski vladi, da naša država prizna kraljevino Albanijo in kralja Zoga I.

Domače vesti.

d *Dvajsetletnica »celjskih septemberskih dogodkov«*, njih vzroka, poteka in posledic se bomo jutri, 20. septembra ob 8. uri zvečer v mali dvorani »Celjskega doma« spominjali vsi, ki smo te dogodke v Celju doživeli in tudi vsi drugi, ki se zanimajo za težke boje celjskih Slovencev v predvojni dobi. Ta spominski večer priredi, kakor smo že poročali, celjski »Sokol« skupno z moško in žensko podružnico Ciril-Metodove družbe ter s »Celjskim pevskim društvom« in »Oljko«. Vsi celjski narodno-zavedni Slovenci se naj tega večera udeležijo!

d *Zborovanje hišnih posestnikov v Celju*. Minulo nedeljo dopoldne se je vršilo v mali dvorani »Celjskega doma« delegacijsko zborovanje Pokrajinske zveze društev hišnih in zemljiških posetnikov za Slovenijo. Bilo je zastopanih 17 krajevnih društev (torej razun jednega vsa) z okrog 80 delegatov. Zvezni predsednik g. Ivan Frelih je po pozdravu opisal napore za izboljšanje stanovanjskega zakona v prid hišnim lastnikom in je izrekel mnenje, da se bode stanovanjsko vprašanje rešilo najboljše s podporo privatne inicijative za zidanje hiš (na pr. s cenejšimi krediti). Novi davčni zakon, ki stopi v veljavo s 1. jan. 1929, prinaša hišnim posestnikom zdatno

prikazal se ji je Ernest, bled, hrepenč, nežen in demonski obenem. Iz oči mu je sršal plamen, ki je bilo o njem težko reči, kakšen je, ali je zel ali dober. Prestrašila se je misli, da bo Ernest odprl vrata, razširil roke — in da bo tisti mah izgubljena, izgubljena!

Vzela je taksameter in se odpeljala pred stanovanje, ki ga ji je bil Ernest naznačil. Odpirati je prišla stara ženica.

»Ai je gospod Ernest doma?« je vprašala Janina.

»Ernest? Kateri Ernest?« je ponovila ženica.

»Saj stanuje tukaj gospod Ernest, plesalec? Dogovorila sva se za sestanek med 10. in 11. uro. Ali mar še ni vstal?«

Starki se je posvetilo.

»A tako, tako. Najbrže gre spet za kak dragulj ali biser?«

»Da, za prstan z biserom«, je dejala Janina.

»Oh, gospa, temu kavalirju ste pa nasedli!« je nadaljevala ženica. »Ernest je čisto navaden slepar in tat... Vi ste že deseta mlada dama, ki se oglašja pri meni zaradi dragotin, katere si je prilastil z ljubimkanjem in lažnivim kavaliristvom. Slepar je ukanil

davčno olajšavo, ker se zniža najemninski davek. Zahtevati pa se mora enakomerno pobiranje tega davka po celi državi. Iz tajniškega in blagajniškega poročila je bilo razvidno, da šteje zveza sedaj 4.250 članov in da ste se na novo ustanovili društvi v Laškem in Ljutomeru. Letni članski prispevek po 5 Din ostane. Ljubljanski oblastni odb. g. dr. Juro Adlešič je v svojem debatnem govoru omenil, da je ta odbor lani izvil hišno in zemljiško posest od vsake obdačbe in da bode to delal tudi v bodoče. G. Čačkovič iz Zagreba je prinesel pozdrave tamošnje organizacije in je pravil, da je na zagrebški periferiji praznih okrog 700 stanovanj, ker nihče noče stanovati izven mesta. Problem je v tem, da se najde pravičen sporazum med hišnimi posetniki in najemniki. Zastopnik Celjanov je izrekel zahvalo Zvezi in njenemu, sedaj že deset let delujočemu predsedniku g. Frelihu za uspešno delovanje. Pri volitvah je bil izvoljen stari odbor. Po razpravi nekaterih slučajnosti je bilo zborovanje zaključeno.

d *Dve lepi zborovanji KDK na Dravskem polju*. V St. Janžu na Dravskem polju in v Račah ste se vršili zadnje nedeljo dve močno obiskani zborovanji KDK. V obema krajema je bilo navzočih nekaj stotin kmečkih mož in mladeničev. V St. Janžu so govorili dr. Pivko, Ivan Pucelj, dr. V. Kukovec in Kirbiš, v Račah pa isti gg. in še obl. posl. Finžgar ter posestnik Raišp iz Sp. Poljskave. Tudi ta dva shoda sta pokazala dvojje: potrebo složnega in sistematičnega dela vseh naprednjakov in pa veliko razumevanje kmečkega ljudstva za borbo KDK proti sedanjemu hegemonističnemu režimu. Vidi se, da povsod po deželi politično napredujemo.

d *Dobrodelni koncert na Dobrni*. Dne 9. t. m. zvečer se je vršil na Dobrni zanimiv koncert s sodelovanjem pianistinj g. Marte Osterce, tenorja g. notarja I. Ašiča iz pevskega kluba »F« iz Maribora, dirig. g. Hrovat, ki je pel skladbe naših domačih skladateljev lepo dinamično diferencirano, ubrano in glasovno enotno odtehtano. Ugajala sta kot solista gg. Zivko in Faganeli. Ga. Marta Osterce je mlada nadarjena umetnica, ki začena sedaj svojo resno karijero. Lisztovo »gozdno šumenje« in rajanje škratov je igrala s solidno tehniko in muzikalno dobro izdelano. Dodati je morala Chopinovo etudo v f-molu. Da se ume poglobiti v skladbo, je pokazala pri težavni spremljavi Ostercevih pesmi, ki jih je pel g. I. Ašič, ki je bil sijajno pri glasu. — Zanimale so me najnovejše pesmi Sl. Osterca kot n. pr. »Solnce v zavesah«, katere je občinstvo pozorno poslušalo. Kajpada je bilo zanimivo opazovati nekatere obraze avditorija. Seveda zopet ta moderna muzika! Pa vseeno ni bilo občinstvo apatično; slutilo je, da se igra in poje nekaj, kar ne gre zlahka in brž v uho, pa vseeno so ploskali, ker so pesmi dobro učinkovale. Tako prva kot pešem »o devici Peregrini« sta vseskozi zanimive vsebinske kompozitorne vrednosti. Na pevca in spremljevalca stavita resne zahteve. Tako je del sporeda ustregel tudi vzgojno informativnemu namenu, ki je bil plus tega večera. Vsi so morali nekaj dodati in so bili deležni priznanja od strani občinstva, ki je bilo očividno zadovoljno in dobro razpoloženo. — Karel S.

d *Občni zbor srezke organizacije SDS* se vrši v nedeljo, dne 23. septembra ob 9. uri dopoldne v »Celjskem domu«. Gg. delegatje krajevnih organizacij so naprošeni, da se občnega zbora polnoštevilno udeležijo.

Dijaški koledar 1928-29. Tiskan je v hrvatskem, srbskem in slovenskem jeziku, torej v treh posebnih izdajah.

novo žrtev. Svetujem, da ga naznanite policiji!

Janina je globoko vzdihnila. Kar je pravkar slišala, se ji je zdelo neverjetno — in vendar je bilo tako resnično! Domislila se je moža, ki jo je čakal v pisarni. Kaj naj stori? Ali naj gre k njemu in naj se mu izpove? Ali naj laže še naprej? Oh ne, ne! Možeje v takih položajih ne razumejo ženske in postanejo brutalni...

Namestu k Jacquesu je Janina namerila svoje korake k Sekvani. Valovi so jo s pljuskom sprejeli medse.

d »*Krainische Sauhunde*«. V zadnji številki smo poročali, da so pri nedeljski nogometni tekmi med »A. S. K. Primorje« in celjskimi »Atletiki« klicali celjski »kibici« (znani tipi iz nemškihutarskih trgovin in obrtov) Ljubljancem: »Krainische Sauhunde«, »ljublanske svinje« in podobno. Ali je moralo to gostolenje ljubko odmevati v ušesih Ljubljancem? Upamo, da jim sportno navdušenje še ni toliko prevzelo glav in srea, da se še čutijo Slovence in da se zavedajo, da je za Slovence sramota imeti z renegati po naši deželi opravka tudi pri sportu.

d *Redni letni občni zbor francoskega krožka v Celju* se vrši v četrtek, 27. t. m. ob 6. uri popoldne v krožkovem lokalu v Narodnem domu. Dnevni red je običajen. K obilni udeležbi vabi odbor.

d *Vlom v stanovanje*. V ponedeljek, 17. t. m. zvečer ob poldesetih je vlomil v stanovanje lastnice delikatesne trgovine ge. Domenike Zamparutti v Aškerčevi ulici št. 15 dosedaj še neznan vlomilec. Po sledu na mehki vrtni zemlji se je ugotovilo, da je prišel vlomilec iz železniške proge preko vrta in dvorišča, prislomil na zid srednje debel hlod, spezal do okna shrambe, dvignil s kolom železno mrežo in vstopil skozi okno v stanovanje. V predsobi in spalnici je prebrskal vse omare in miznice in odnesel končno iz košare plačilni natakariji Mariji Košec eno hranilno knjižico Celjske posojilnice za 32.000 Din in 2000 Din v gotovini. Obe ključavnici na košari je strl. Očividno je iskal in stikal le za vrednostnimi predmeti, ker razen omenjenega denarja, hranilne knjižice in ene srebrne ovratne verižice, pozlačene broše in srebrnega rožnega venca ni vzel ničesar, dasi bi lahko odnesel veliko obleke in perila. Gospej Zamparutti ni odnesel ničesar, ker je imela ta svoje vrednosti zaprte v žezni blagajni. Jožefa Piko, 65-letna varuhinja je čutila v sobi nek ropot in je hotela iti pogledati. Ko je hotela odpreti kuhinjska vrata, so bila ta založena s stoli in mizami, katere je tata pristavil, da bi slišal ropot, ako bi kdo hotel nenadoma vstopiti. Slednjice se ji je posrečilo odpreti vrata in videla je, da je skočil skozi okno na dvorišče tri metre globoko neznan moški, oblečen v črno obleko, z dokolenicami in malo črno kapico. Zginil je proti progi in proti Gaberju.

d *Vlom*. V stanovanje potnika Alfreda Krambergerja je bilo vlomljeno v času zadnjih treh tednov, ko je bil potnik odsoten na potovanju. Ukradena mu je bila rjava usnjata suknja in en klub v skupni vrednosti 760 dinarjev.

d *Mlad pes volčje pasme* se je zatekel pred tremi tedni v skladišče Karla Lebiča ml. na Ljubljanski cesti. Lastnik naj se zglesi v omenjenem skladišču.

d *Narastla Savinja* je priplavila en majhen čolnček, ki se nahaja v shrambi gosp. Uratarja pri Kapucin-skem mostu.

d *Zdravstveni dom v Celju*. Tukajšnja šolska poliklinika, ki je preko počitnic ustavila svoje delo, je zopet začela poslovati, na kar opozarjamo stariše in šolska vodstva.

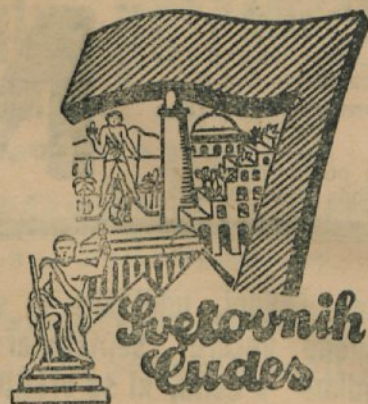
d *Poročil se je* 17. t. m. v Sevnici g. dr. Ciril Porekar, zdravnik v Ljutomeru, z god. Justo Doklerjevo, učiteljico v Sevnici. Pristrčno častitamo!

d *Umrl je* v javni bolnici v Celju 20-letni pekovski vajenec Jože Sovinc iz Podčetrtna.

d *Mestnemu kinu v Celju*! Dobili smo sledeči dopis: Čitamo, da predvajajo mnogi kini po Hrvatskem veličasten pogreb Stjepana Radića. Želeli bi ta film videti tudi v Celju.

d *V esperantskem klubu* je pričel tečaj za učitelje esperanta vsak ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. ure zvečer naprej. Tečaj vodi g. Bogomir Skabrné.

d *Iz celjske policijske kronike*. Na Glavnem trgu št. 10 je ukradel v torek zvečer neznan uzmovč dvema muslimanskima slaščičarjema jednemu celo črno obleko, drugemu pa hlače in suknjič s 60 dinarji denarja. — Zatekel se je k g. dr. Brenčetu pes volčjak, črnosivkast, brez ovratnika in znamke. — V prisilno delavnico v Staro Gradiško je šel na dopust 36-letni kovaški pomočnik Vinko Turnšek iz St. Jurja ob Tab. Mož je že bil petkrat kaznovan radi zločina in 21-krat radi manjših prestopkov. — Izgnani so po-

je bilo glasovitih v starih časih.

Danes obstoji samo eno čudo, zato pa tem bolj znano po svojih 7 prednostih, a to je

licijsko iz Celja: hlapec Franc Korošec iz Višnje vasi na 2 leti; hlapec Albert Trampuš od Sv. Jakoba na Bregu za vedno; Franc Fric iz St. Petra ob Sotli na 2 leti. — Hranilna knjižica, ki jo je izstavila Ljudska posojilnica v Celju na ime Ane Kunst za 11.460,55 dinarjev, leži še vedno na policiji. — Našlo se je pri kolodvorski blagajni 200 Din. — Zgubila se je zlata zapestnica z rdečim kamenčkom in 18 bankovcev po 10 Din.

d *Hmeljski trg*. Iz Žalca nam poročajo, da se hmeljska kupčija počasi razvija naprej ob čvrstih cenah. Mnogi producenti so prodali le del blaga, da si krijejo del režij, drugo pa drže, ker se jim zde tukajšnje cene prenizke. V Žatcu se je doseglo v komisijski prodaji za savinjski hmelj do 54 Din za kg.

d *Vlak je povozil v Ljubljani* 46-letnega mizarskega mojstra Franca Kokalja, ki so ga ravno 15. t. m. poklicali na 14-dnevno orožno vajo pri ljubljanskem artilerijskem polku. V nedeljo ponoči je šel čez železnico pri Glinški ulici domov in je očividno prešlišal tržaški hrzovlak, ki ga je zgrabil in strašno razmesaril. Zapustil je vdovo s 6 otroci.

d »*Orjuna*« je glasom izjave v svoji zadnji številki ustavila svoje izhajanje iz materijelnih razlogov. List izjavlja nadalje, da izrabljajo vladni krogi Peričev umor za to, da bi moralno uničili vodje jugoslovanskih nacionalistov v Sloveniji. Sodnijska preiskava pa bode dokazala, da nima »Orjuna« s tem umorom nobene zveze.

d *Stalno je nastavljen* dosedANJI kontraktualni učitelj g. Vekoslav Benko v Laškem.

d *Umrl je* v Prožinski vasi v soboto gostilničar in trgovec g. Anton Gajšek.

d *Ubili so* doslej še neznani storilci 62 let starega branjevca Alojzija Škorjanca v Zagrebu, rodod iz celjske okolice. Stari Škorjanc je imel na Drugem nove mpotu v Zagrebu malo barako, v kateri je prodajal tobak in razne viktualije. Tam je tudi ponoči spal. V nedeljo po noči pa ga je v tej baraki nekdo s kladivom ubil. Tolkel ga je tako po glavi, da mu je prebil lobanjo do možgan; vrhu tega ga je z nožem dvakrat sunil v vrat. Morilec je na to pobral denar in odšel.

Konferenca radi ureditve avstro-ogrskih predvojnih dolgov se prične dne 12. oktobra na Dunaju. Udeležijo se je zastopniki vseh onih držav, ki so nastale na ozemlju nekdanje Avstro-Ogrske. V Pragi se vrši sedaj predkonferenca čeških in jugoslovanskih delegatov, katere vodi dr. M. Ploj.

najboljše in najcenejše

obleke

kupimo letos samo pri

R. Stermecki, Celje.

Nepresegljive v kakovosti in ceni so Putanove otroške nogavice

Dobra kvaliteta

št. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Din 7- 8- 9- 10- 11- 12- 13- 14- 15- 16-

Boljša kvaliteta

št. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Din 12- 13- 14- 15- 16- 17- 18- 20- 22- 24-

Najboljša kvaliteta

št. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Din 18- 19- 20- 21- 22- 23- 24- 26- 28- 30-

L. PUTAN, CELJE.

d Ljudsko vseučilišče v Celju. V petek 21. t. m. se bo v meščanski šoli ob 18. uri vršil občni zbor. — Odbor.

d Državni krajevni zaščiti dece in mladine v Celju so naklonili 60 Din gg.: Franc Strupi, trgovec, Leskovšek Franc, trgovec in Drago Bernardi, hotelir. V imenu uboge dece izreka srčno zahvalo odbor.

d »Splošno obrtniško društvo« so ustanovili v Mariboru, naravno da »nepolitično«. Člani so pa, kakor v vseh takih »nepolitičnih« in »samo sportnih« organizacijah v prvi vrsti Nemci in nemškutarji, potem klerikalci, radikali, »samo obrtniki« in tako naprej. Kako težko je tej družbi priznati dejanske razmere celo v naši nacionalni državi!

d Za častnega občana ste imenovali občini Luče in Solčava odhajajočega okr. glavarja g. Fr. Vovška v Gornjem gradu. Častitamo!

d Iz Sevnice. Blagoslovljenje nove motorne brizgalne, ki si jo je nabavilo naše gasilno društvo, se vrši 23. t. m.

d Iz Šmarja pri Jelšah. Za okrojnega šolskega nadzornika za naš okraj je imenovan šolski upravitelj g. Černigoj iz Stoperc. Dosedanji šolski nadzornik g. Hinko Šumer je imenovan za šolskega upravitelja v našem trgu.

d Avtomobilska nesreča. Na znani strmi cesti Cetinje—Kotor se je zvrnil vojaški avtomobil v dvajset metrov globok prepad. Šofer je težko poškodovan, šoferjev pomočnik pa je ostal na mestu mrtev.

d Tudi v Ljubljani sta pekovska in mesarska zadruga znižali ceno za kruh in meso z ozirom na padec cen za moko in živino. Zgodilo se je to na direktno intervencijo mestne občine ljubljanske in pa ljubljanskega velikega županstva. V Celju so pa merodajnim činiteljem peki in mesarji očitno bolj pri srcu ko vse ostalo prebivalstvo.

d Vinsko trgatve priredi Krajevni odbor Udruženja vojnih invalidov v Celju v »Gozdni restavraciji« dne 7. oktobra t. l. Ker je čisti dobiček te prireditve namenjen za podporni sklad vojnih invalidov, vdov in sirot, se vsa p. n. celjska društva vljudno naproša, da na ta dan ne prireajo prireditev. — Krajevni odbor U. V. I. v Celju.

d Brat je zabodel brata. V vasi Zdencih pri Slav. Brodu sta se skregala brata Marjanovič radi žene enega od bratov. Pri tem je brat Ivan vrgel brata Martina na tla, pokleknil mu na prsa in ga je z nožem zabodel v srce. Martin se je sicer še dvignil, na to pa je padel mrtev na tla.

d Zveza slovenskih vojakov v Šmartnem ob Paki ter Gasilno društvo v Paški vasi priredita v nedeljo, dne 30. septembra v Šmartnem ob Paki veliko proslavo 10-letnice konca svetovne vojne ter 10-letnice obstoja države SHS, združeno z veliko bojno igro »Kalvarija« na prostem ter vrtno veselico. K proslavi so vabljeni vsi bivši vojaki svetovne vojne in vsa gasilska društva ter celokupno občinstvo, narodne noše itd. iz okrajev Celje, Slovenjgradec in Gornji grad. Proslava se začne s slavnostnim sprevedom ob 9. uri dopoldne, na kolodvoru v Šmartnem ob Paki, sv. maša, pridiga bivšega vojnega kurata č. g. Bonača iz Ljubljane, slovesni libera za vse padle in umrle vojaše in gasilce iz bivše svetovne vojne. K proslavi so vabljeni gg. ministrski predsednik, vojni minister, narodni poslanec, oblastni poslanec ter raz-

ni zastopniki Z. S. V. in gasilskih društev kot slavnostni govorniki. Po cerkveni slavnosti v Šmartnem ob Paki bode slavnostni spreved na zborovalni prostor, kjer bode veliko ljudsko zborovanje vseh bivših vojakov iz svetovne vojne in gasilcev. Manifestiralo se bode za dosego večnega mira, ter prošnja na visoka merodajna mesta, da se prepreči vsaka bodoča vojna. Proslave se udeležite vsi. Pri proslavi igra polnoštevna rudarska godba iz Velenja. V soboto 29. septembra ob 6. uri zvečer in v nedeljo ob 3. uri popoldan se vrši velika bojna igra »Kalvarija« na prostem. Vojna igra predstavlja vse grozote in strahote svetovne vojne leta 1914—1918 ter grozovito trpljenje slovenskega naroda v živih slikah. Igra se vrši v 5. dejanjih. I. dejanje mobilizacija, II. v kasarni pri kadru, III. na bojnem polju, IV. na Doberdobski fronti, V. v robstvu. Za polovično vožnjo je zaproseno, ako bode dovoljena, dobite takoj potrdila za odškodnino 2 Din; listek, ki ga dobite na postaji, dobro shranite, ker velja isti vojni listek za brezplačni povratek nazaj. Vse več je razvidno iz obširnih letakov, ki so razposlani na vse strani. 839

d Duh vremena doveo je sa sobom, da se za pranje danes ne treba upotrebljavati ništa drugo nego Radion. Tehničke Visoke Škole istraživale u Radion i ustanovile, da je potpuno neškodljiv za rublje i da je dovoljno rublje pol sata u rastopini Radiona kuhati, pa je potpuno čisto.

Kino.

Mestni kino Celje. Sreda 19. septembra: »Prepovedani zakon«. Velefilm v 8 dejanjih iz življenja za kuliscip, v glavni ulogi lepa Billie Dove. Ta umetniški film se je predvajal doslej povsod z izrednim uspehom. — Četrtek 20., petek 21. in sobota 22. septembra: »Črna duša«. Velicasta kriminalna drama v 2 delih in 10 dejanjih. Oba dela v eni predstavi. V glavnih ulogah slavna umetnika René Navarre in Elmire Vautier. Senzacija prve vrste! — Prednaznani: »Lor za bogatim zetom«, »Galantni bandite«, »Pozor! Eksplozija!« (Pat & Patachon) in »Bigamija«.

Pomen in uporaba čistih kultur za vinsko produkcijo.

Prof. inž. S. Goriup, Split, v »Naš. Gorica« 9/1928.

(Dalje.)

Na zrelem grozdju se nahaja poleg raznih dobrih in slabih plemen kvasnic še cela vrsta škodljivih mikroorganizmov, ki si delijo z vinskimi kvasnicami sladko hrano, katera jim postane pristopna v trenutku, ko jim poškodovana kožica omogoči pristop v notranjost jagode. To se zgodi posebno pri drozganju. Ugodne prehranjevalne prilike imajo takoj za posledico naravnost ogromno razmnoževanje vseh poedincev. Iz ene same kvasnice nastane teoretično v teku 24 ur tisoč, tekom dveh dni pa cel milijon potomstva, medtem ko veljajo za bakterije še večje številke. Tako razmnoževanje bi vodilo v najkrajšem času do pomanjkanja hrane, ako ne bi brzo nastal neizprosni boj za obstanek. V tej borbi podpira prisotnost raznih kislin mošta vinske kvasnice, ker so njihovi tekmeči za te kisline več ali manj občutljivi. Kvasnice se naglo razmnožijo in začno presnavljati sladkor predvsem v ogljikov dvokisi in etilni alkohol, ki zastrupi ostalim mikrobov hrano, da popolnoma podležejo. Tvorba etilnega alkohola je torej prvotno le orožje kvasnic v borbi za obstanek.

Prenizka ali previsoka temperatura, pomanjkanje fosforjeve in dušikove hrane in prevladanje škodljivih mikroorganizmov na gnilem grozdju pa lahko povzročita, da ne pridejo vinske kvasnice do polne veljave. V takih slučajih se razmnožijo ostali mikroorganizmi in producirajo snovi, kakor je na pr. očetna kislina, ki onemogočajo uspešni razvoj vinskih kvasnic, in vrenje poteče nepravilno. Mošt ne prevre popolnoma, vino ostane sladko, rado se kazi, ima neprijeten okus, težko se čisti itd. V takih slučajih moramo priskočiti vinskimi kvasnicam na pomoč z raznimi kletarskimi manipu-

„Srečna zaročenka sem“

pravi razumna Mica. „Zmeraj bom mladostno izgledala, ker RADION prevzema mesto mene najtežje delo v hiši in sicer pranje perila. RADION pere sam in

varuje perilo!“

lacijami, zlasti pa z uporabo čistih kultur.

Pri uporabi čistih kultur vinskih kvasnic se moramo držati vedno principa, da dodamo čisto kulturo čimprej, t. j. že pred drozganjem, ker se kvasnice pri tej manipulaciji ne poškodijo in odloča baš njihova prisotnost v prvih urah o izdatnosti njih udeležbe pri vrenju. Paziti pa moramo tudi na pravilno vrelo temperaturo 12—15 stopinj C. Ako se držimo teh pravil, dobijo dodane kvasnice brž premoč nad vsemi mikroorganizmi v moštu in vrenje mošta poteče gladko in čisto.

Na vsak hektoliter mošta računajo ½ do 2 l razmnožene čiste kulture, nahajajoče se v burnem vrenju. Mnogina je odvisna od odstotka sladkorja v moštu (čim višji odstotek, tem večja doza), kvalitete grozdja (zdravo, gnilo), časa uporabe (čimprej dodamo kulturo, tem manj je potrebno, ker se že tekom dveh ur podvoji število poedincev) itd.

Pri izdelavi črnine, kjer se polnijo obsežne vrele kadi več dni zaporedoma, dodavamo čisto kulturo le prvi dan, in sicer toliko, kolikor je potrebno za mošt, ki smo ga pripravili dotični dan.

Kulture naročamo tako, da jih prejmemo kakih osem dni pred trgatvijo. Pri naročbi navedemo, v kako svrhu jih bomo rabili, n. pr. »Naročam sulfite kvasnice za vrenje mošta iz gnilega grozdja«.

Zavodi pošiljajo te kulture navadno v steklenicah skupno z moštom, ali pa brez njega. V poslednjem primeru se nahajajo vinske kvasnice v steklenici, fiksirane na čisto vato. Ljubljanska kmetijska poskusna in kontrolna postaja jih razpošilja v epruvetah na zarejalšču iz moštne želatine. V vsakem slučaju se priloži poslani kulturi točno navodilo glede nje uporabe.

Splošno pravilo je, da se naj odpirajo ohlajene steklenice čistih kultur šele neposredno pred njih uporabo. Do tega časa jih shranjujemo na hladnem, suhem prostoru, vendar ne

predolgo, ker oslabi njihova vrelna sposobnost radi pomanjkanja hrane že po 14 dneh.

Tri dni pred trgatvijo oberemo nekoliko zrelega, zdravega grozdja in ga takoj zdrozgamo. Precejni mošt kuhamo, še preden začne vreti, 5 minut, vendar ne v bakrenem kotlu, ker razjedajo moštne kisline baker in tvorijo z njim strupene soli. Vrelo tekočino vlijemo v pripravljen sodček, kakih 10 do 20 l vsebine, na kar ga zamašimo s čisto vato ali laneno krpo. Ko se je mošt v sodčku ohladil na 20 stopinj C, dodamo oprezno skozi pilko čisto kulturo in natakne mošt na kipelno vehico. Pri odpiranju steklenice pa moramo biti oprezní, ker je v njih radi produkcije ogljikovega dvokisa navadno velik pritisk. Po 1—3 dneh nastane burno kipenje in tedaj lahko uporabljamo razmnoženo čisto kulturo vinskih kvasnic. Po potrebi nadomestimo porabljeno množino razmnožene čiste kulture v sodčku tekom trgatve s svežim, pet minut kuhanim moštom iz zdravega grozdja. Temperatura v kleti naj se giblje med 12 do 15 stopinj C.

Za preprečje zdravih moštov uporaba čistih kultur ni neobhodno potrebna. Že dolgo, predno je človeštvo poznalo kvasnice, se je produciralo vino odlične kvalitete, ker se nahajajo zlasti v izbranih vinorodnih legah kvasnice z najboljšimi vrelnimi lastnostmi. Vendar pa je njihova uporaba priporočljiva posebno v južnih deželah, kjer preti moštu in vinu radi visoke temperature ob času trgatve velika nevarnost s strani očetnih bakterij, pa tudi v vseh onih okoliših, kjer vstajajo visokodstotna vina redno sladka do spomladi. Tu je uporaba čistih kultur zelo priporočljiva, zlasti v zvezi z biosulfitom.

Zelo važna pa je uporaba čistih kultur vinskih kvasnic pri preprečju moštov iz gnilega grozdja. Mošt iz takega grozdja močno zažveplamo ter ga pustimo kakih 48 ur, da se vsedejo gnilobni produkti in poginejo, oziro-

Šolske knjige

za vse šole, ki so določene v šolskem letu 1928/29, se dobijo v
knjigarni in veletrgovini s papirjem
Goričar & Leskovšek, Celje

18

Kralja Petra cesta šte. 7-9 in Glavni trg šte. 14.

ma oslabé vsi mikroorganizmi. Nato
mošt pretočimo in dobro prezračimo,
kalež odstranimo in dodamo čisto kul-
turo sulfitnih kvasnic.

Velike preglavice nam delajo mošti,
oziroma vina, ki niso popolnoma pre-
vrela in to radi prenizke ali previsoke
temperature, radi navzočnosti osetne
kisline ali drugih škodljivih produk-
tov snovne izmene raznih mikroorga-
nizmov, ali pa radi pomanjkanja za
prehrano kvasnic potrebnih hranilnih
snovi. V takih slučajih si pomagamo
s čistimi kulturami, ki imajo posebno
veliko vrelni in razmnoževalno moč
(energijo). Pred njihovo uporabo
mošt, oziroma vino dobro prezračimo
ter šele na to dodamo 1-2 l čiste kul-
ture na vsak hektoliter tekočine. Skrb-
no moramo paziti tudi na pravilno
vrelni temperaturo 12-15 stopinj C,
ker je od nje v veliki meri odvisen
uspeh te manipulacije.

V tem času navadno nimamo več
mošta, v katerem bi razmnožili čisto
kulturo, zato uporabljamo mesto nje-
ga vino, katero najprej kuhamo 20
minut v odprtem loncu, da izhlapi al-
kohol, ki bi sicer oviral razmnoževanje
vinskih kvasnic, potem pa tako razal-
koholiziranemu vinu dodamo deset od-
stotkov sladkorja itd. S kulturo, raz-
množeno na ta način, postopamo ena-
ko, kot s kulturo, razmnoženo v steril-
nem moštu.

Čiste kulture uporabljamo tudi te-
daj, ako hočemo s ponovnim vrenjem
stara vina osvežiti, čistiti ali jim od-
vzeti kako napako. Ponovno vrenje se
izvaja navadno ob času trgatve, ko
lahko dodamo vinu svežega, zdravega
mošta, da dobi nekoliko sladkorja, ki
more prevreti. Tudi v tem slučaju
moramo uporabljati le najboljša ple-
mena z visoko vrelni močjo, ki mo-
rejo kljub visokim odstotkom alkohola
prevreti ta sladkor. (Konec prih.)

Letošnje zimsko krmljenje.

Pri zimskem krmljenju radi delamo
pri nas dve napaki. Prva je ta, da
smo jeseni in v pričetku zime premalo
varčeni, da dobiva živina v tem času
več krme kakor treba, dočim je proti
koncu zime zmanjkuje. Druga napa-
ka pa je, da porabimo v prvi polovici
zime najboljšo krmo in da nam za
pozneje ostaja sama slama. Značilna
je tožba nekega dolenjskega graščaka,
ki je svojčas tožil, da je zanj vseeno
ali je letina za krmo dobra ali pa sla-
ba, kajti vsako leto mora proti koncu
zime krmo dokupovati. S tem je dosti
rečeno, kako se pri nas s krmo ravna,
zlasti če z njo gospodarijo posli.

Za letošnjo zimo je treba točnega
proračuna, kako bomo izhajali s pri-
delano krmo, koliko je smemo pora-
biti na dan, da bomo izhajali do pri-
hodnjega pridelka. Ta račun mora
vsak sestaviti, da ne pride v prehu-
stisko. Pri takem pomanjkanju kakor
letos, mora obveljati načelo, da skuša-
mo potrebno število živine ohraniti,
ker nam je znano, da je z vsako od-
predajo potrebne živine hudo priza-
delež vso gospodarstvo. Če je le mogoče,
naj se primanjkuječa krma nadomesti
z drugimi zasilnimi krmili, ki se dobe
iz gozda ali pa potem nakupa. Kar
smo obračali redno za steljo, naj se
obrne v takih letih za krmo.

Tudi je zelo važno in potrebno, da
vsakdanjo krmo odmerimo (zmerimo,
stehtamo). Dan za dnevom je polagati
enako količino in je pri tem paziti, da
ne pride nič pod jasli ali v gnoj. Torej
skrajna varčnost! Manj okusno in sla-
bo krmo primerno pripravimo, da jo
živina rajši žre. Krmila je tudi od
vsega početka pokladati v enaki sesta-
vi. Slamo je poleg sena ali detelje po-
kladati takoj začetkom zime toliko, ka-
kor pozneje in koncem zime. To ena-

komerno pokladanje učinkuje ugodno
na počut živali. Če je menjava krmil
potrebna, je preiti polagoma na dru-
go krmo.

Z eno besedo: za krmljenje je treba
točnega načrta in varčnega gospodar-
stva! — R. (»Kmetovalec«.)

Išče se lokal za trgovino

v prometni ulici v Celju. Eventuelno
se tudi kupi mala trgovina na pro-
metnem kraju v Celju ali okolici. Na-
slov v upravi lista. 3-1

iz vseh rudnikov in
najboljše vrste
dobavlja in do-
stavlja najcenejše

Franjo Jošt, Celje, Aleksandrova ul. 4

3 dijake

ali druge mlade gospode ozir. 3 dijakinje
ali druge gospodične, sprejem na dobro
domačo hrano in v lepo solčno stanovanje,
ali pa tudi na samo stanovanje. Naslov v
upravi. 3-2

Trgovina

deset let idoča, na deželi v prometnem
kraju blizu koledvora in rudnika, se
odda v najem s stanovanjem s 1. de-
cembrom. Naslov v upravi. 2-2

Lokal za trgovino

ob glavni cesti v Gaberju, se da v
najem. Naslov v upravi. 2-2

Divji kostanj,

želod, seno in slamo, kupuje vsako
množino po dobrih cenah trvdka
Jos. Kirbisch, Celje. 2-1

Vse šolske in risalne potrebščine

se dobijo v veliki izbiri in najceneje
v knjigarni in veletrgovini s papirjem

Goričar & Leskovšek, Celje

Kralja Petra cesta šte. 7-9 in Glavni trg šte. 14.

9

Vabilo na občni zbor

Šaleške posojilnice in štedilnice v Velenju

registrovane zadruge z neomejeno zavezo

ki se vrši dne 27. septembra 1928 ob 3. popoldne v pisarni
s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1927.
3. Slučajnosti.

VELENJE, dne 15. septembra 1928.

Načelstvo.

Mozirje:

Dne 24. septembra t. l. se bo vršila ob 9. uri
v Mozirju razstava in premiranje
goveje živine čiste marjedvorske pasme.

Predmete iz piroteh- nične tovarne v Celju

(rakete, rime, luči, topiče, bengal, ogenj, žabice itd.)

ima v zalogi 1503

ALBERT RUTAR,

puškar v Celju,

Slomškov trg, za faro cerkvijo.

Gramofoni in plošče

iz tovarne Edison Bell-Penkala Ltd. kakor tudi
plošče »His Master's Voice« in »Columbia«
katere vodi imenovana tovarna na zalogi, se dobijo
proti gotovini in po zelo ugodnih obrokkih pri

Goričar & Leskovšek, Celje

knjigarna in veletrgovina s papirjem,
pisalnimi in risalnimi predmeti.

Inserirajte v „NOVI DOBI“

Delaj, nabiraj in
hrani, varčevati
se ne brani!

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri
stavbeni in kreditni zadrugi z omej. zavezo v Gaberju pri Celju

Varčuj v mladosti,
da stradal ne boš
v starosti!

LASTNI DOM

Obrestuje hranilne
vloge po 6 1/2 %

Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše.
Jamstvo za vloge uad 2,000.000 Din.

Marljivost, treznost
in varčnost so pred-
pogoj npravnosti!

Pri naložbi zneska do 50 Din se dobi nabiralnik na dom.

Pisarna v Celju Prešernova ulica 6.

Iz malega raste
veliko!

Moderne tiskovine

vseh vrst: knjige,
lepake, letake,
pisemske glave,
kuverte, vabila
i. dr. Vam nudi
v okusni izvedbi
in po zmerni ceni

**Zvezna
tiskarna
v Celju**

Razširjajte „Novo Dobo“!

Tiska in izdaja

Zvezna tiskarna. — Odgovoren za izdajatelja, tiskarno in redakcijo Milan Četina v Celju.